

INSTITUT DE DROIT INTERNATIONAL
Session d'Helsinki

Helsinki, 28 August 1985
Rapporteur:
M. Seidl-Hohenveldern

THE LAW APPLICABLE TO JOINT INTERNATIONAL STATE
OR QUASI-STATE ENTERPRISES OF AN ECONOMIC NATURE

(9th Commission)

Resolution

Whereas States, their subdivisions and their public enterprises create joint international enterprises, in order to promote international co-operation and to foster their own interests,

The Institute of International Law,

Having regard to its Resolution of Oslo (1977) on Contracts concluded by International Organizations with Private Persons,

Having regard to its Resolution of Oslo (1977) on Multi-national Enterprises,

Having regard to its Resolution of Athens (1979) on the Proper Law of the Contract in Agreements between a State and a Foreign Private Person,

Desiring to provide solutions for certain problems that arise with respect to such enterprises so far as those problems lie outside the scope of the above Resolutions,

Realizing, however, that the great variety of such enterprises precludes the elaboration of a comprehensive set of propositions applicable to all of them and covering every issue that may arise with respect to them,

Excluding, for the purpose of the present resolution, questions pertaining to the relations between the enterprise and its employees, the nationality of the enterprise, diplomatic protection, privileges and immunities, and the possible responsibility of the participants for acts or omissions of their enterprises whether under international law or under national law,

INSTITUT ZA MEDJUNARODNO PRAVO
Zajedanje u Helsinkiju

Helsinki, 28. kolovoz 1985.
Izvjestilac:
M. Seidl-Hohenveldern

PRAVO KOJE SE PRIMJENJUJE NA ZAJEDNIČKA MEDJUNARODNA DRŽAVNA
ILI KVAZI-DRŽAVNA PODUZEĆA EKONOMSKOG KARAKTERA

(9. Komisija)

Rezolucija

Budući da države, njihovi dijelovi i njihova javna poduzeća stvaraju zajednička međunarodna poduzeća, radi unapredjenja međunarodne suradnje i poticanja njihovih vlastitih interesa,

Institut za međunarodno pravo

Imajući u vidu svoju Rezoluciju iz Osla (1977) o ugovorima zaključenim od strane međunarodnih organizacija s privatnim osobama,

Imajući u vidu svoju Rezoluciju iz Osla (1977) o multinacionalnim poduzećima,

Imajući u vidu svoju Rezoluciju iz Atene (1979) o mjerodavnom pravu ugovora o sporazumima između neke države i neke strane fizičke osobe,

Želeći razrješenje određenih problema koji se odnose na takva poduzeća u mjeri u kojoj nisu uređena navedenim rezolucijama,

Svjesni, međjutim, da velika raznolikost takvih poduzeća ne dopušta izradu potpunog nacrtu pravila primjenljivih na sve njih i obuhvaćajući sve probleme koji se mogu javiti u tom pogledu,

Isključujući, za svrhe ove rezolucije, pitanja koja se tiču odnosa između poduzeća i njegovih službenika, nacionalne pripadnosti poduzeća, diplomatske zaštite, privilegija i imuniteta, i moguće odgovornosti sudionika za čine ili propuste svojih poduzeća bilo prema međunarodnom bilo prema nacionalnom pravu,

Adopts the following Resolution:

Article 1

This Resolution concerns any joint international enterprise that combines the following features:

- a) two or more States, State subdivisions or other State-controlled entities have a dominant participation in the capital of the enterprise;
- b) it acts in one or more States for purposes of general economic interest principally through private law procedures; and
- c) it is distinct from the several entities referred to in a) above.

Article 2

A joint international enterprise may be established by one or more of the following constitutive instruments: by a treaty, by a decision of an international organization or by an act of the participants governed by one or more of the sources of law enumerated in Article 7.

Article 3

The constitutive instruments of the enterprise should include all provisions which may be necessary or useful for the efficient functioning of the enterprise in relations among the participants as well as in relations with third parties.

Article 4

1. The participants may, in establishing the joint international enterprise, either
  - a) use a legal model existing under a national law, e.g., a defined type of company, or
  - b) determine the purpose of the enterprise and the rules applicable to its creation and activities without using provisions of a national law or using them only in certain respects.

Usvaja sljedeću rezoluciju:

Član 1

Ova rezolucija odnosi se na svako zajedničko međunarodno poduzeće koje sjedinjuje sljedeća obilježja:

- a) dvije ili više država, dijelovi države ili druge jedinice kontrolirane od države imaju vodeće sudioništvo u kapitalu poduzeća;
- b) djelovanje u jednoj ili više država za svrhu općeg ekonomskog interesa prvenstveno putem privatnopravne procedure; i
- c) da se jasno razlikuje od svake jedinice naznačene gore pod a).

Član 2

Zajedničko međunarodno poduzeće može biti ustanovljeno jednim ili više od sljedećih konstitutivnih instrumenata: međunarodnim ugovorom, odlukom neke međunarodne organizacije ili aktom sudionika koji je reguliran s jednim pravnim izvorom ili više njih nabrojanih u čl. 7.

Član 3

Konstitutivni instrumenti poduzeća trebali bi sadržavati sve odredbe koje bi bile potrebne ili korisne za efikasno funkcioniranje poduzeća kako u odnosima između sudionika, tako i u odnosima s trećim osobama.

Član 4

1. Sudionici mogu, prilikom osnivanja zajedničkog međunarodnog poduzeća, bilo
  - a) koristiti neki pravni model koji postoji u nekom nacionalnom pravu, npr. određeni tip društva (kompanije), bilo
  - b) odrediti svrhu poduzeća i pravila primjenljiva na njegovu stvaranje i djelatnosti a da se pri tome ne primjenjuju propisi nacionalnog prava ili da se primjenjuju samo u određenim pogledima.

2. The fact that the constitutive instruments of the enterprise or some of them are treaties does not necessarily imply that the enterprise shall be governed by public international law.

3. The existence of the enterprise shall be recognized in the legal systems of the States participating directly or through enterprises or authorities.

4. The existence of the enterprise shall be recognized in other States in accordance with each such State's system of law and with international law.

Article 5

1. The participants may, in establishing the enterprise, either submit the relations among themselves to a national law, including any special rules laid down by such law for the participation of national or foreign public authorities, or submit these relations to such law subsidiarily to the constitutive instruments, or exempt them entirely from the application of a particular national law.

2. The constitutive instruments of the enterprise, when submitting the relations among the participants to a national law:

- a) may expressly derogate from that national law;
- b) shall be deemed to derogate implicitly from provisions inconsistent with their object and purpose.

Except where the instruments are treaties, such derogations may not affect mandatory provisions of law or ordre public of the abovementioned national law.

3. To the extent that an issue respecting relations among participants is neither regulated by the constitutive instruments nor submitted to a system of law of their choice, the issue is governed by the general principles of law regulating the issue in the legal systems of the States concerned, by the general principles of the law of international organizations, and, where appropriate, by other rules of international law.

4. In submitting these relations to a national law either as the principal or as a subsidiary source of law, the constitutive instruments may provide that the provisions of that national law shall be those in force at the time of the adoption of those instruments.

2. Činjenica da su neki ili svi konstitutivni instrumenti poduzeća međunarodni ugovori ne znači nužno da je poduzeće podvrgnuto međunarodnom javnom pravu.

3. Postojanje poduzeća bit će priznato u pravnim sistemima država koje su u poduzeću zastupljene neposredno ili putem svojih poduzeća ili organa.

4. Postojanje poduzeća bit će priznato u drugim državama u skladu sa pravnim sistemom svake države i s međunarodnim pravom.

Član 5

1. Osnivajući poduzeće, sudionici mogu međusobne odnose podvrgnuti nacionalnom pravu, uključujući sva posebna pravila takvog prava za sudjelovanje nacionalnih ili stranih vlasti, podvrgnuti te odnose nacionalnom pravu koje služi samo kao dopuna konstitutivnim instrumentima, ili ih potpuno izuzeti od primjene pojedinog nacionalnog prava.

2. Kad konstitutivni instrumenti nekog poduzeća podvrgavaju odnose među sudionicima nekom nacionalnom pravu

- a) mogu izričito odstupiti od tog nacionalnog prava;
- b) smatrat će se da su implicitno odstupili od odredaba suprotnih uvjetima instrumenata ili onih koje su nespojive s njihovim ciljem i svrhom.

Osim kad su instrumenti međunarodni ugovori, takva odstupanja ne mogu imati učinka na obvezatne pravne odredbe ili javni poredak gore navedenog nacionalnog prava.

3. U mjeri u kojoj neko pitanje koje se tiče odnosa između sudionika nije uređeno konstitutivnim instrumentima niti je podvrgnuto nekom sistemu unutrašnjeg prava po njihovom izboru, to pitanje uređuje se općim načelima prava kojima je to pitanje uređeno u pravnim sistemima država u pitanju, općim načelima prava međunarodnih organizacija i u datom slučaju drugim pravilima međunarodnog prava.

4. U podvrgavanju ovih odnosa nacionalnom pravu bilo kao glavnom bilo kao pomoćnom pravnom izvoru, konstitutivni instrumenti mogu predvidjeti da su odredbe tog nacionalnog prava one koje su na snazi u vrijeme prihvaćanja tih instrumenata.

5. If an enterprise is established by a decision of an international organization, the law of that organization shall be applicable to it only where it is expressly so provided.

Article 6

1. When a treaty provides for the establishment of constitutive instruments for the enterprise, they shall be interpreted in the light of the object and purpose of the treaty.

2. A national law declared applicable as a subsidiary source of law shall be resorted to only to the extent that interpreting the constitutive instruments in the light of their object and purpose fails to resolve the issue.

3. A national law made applicable as a principal or subsidiary source shall be interpreted in accordance with the methods of interpretation employed in that law.

Article 7

In respect of the relations of the enterprise with third parties, the contracting parties may choose as the proper law of the contract either one or several national laws or the principles common to these laws, or the general principles of law, or the principles applied in international economic relations, or international law, or a combination of these sources of law.

Article 8

Where in respect of questions other than those dealt with in the foregoing provisions the applicable rules of private international law of a State refer to the personal law of the enterprise, that law shall be the one expressly or implicitly determined by the constitutive instruments.

5. Ukoliko je poduzeće osnovano odlukom neke međunarodne organizacije, pravo te organizacije primjenjivat će se na njega samo ako je to određeno izričitim propisom.

Član 6

1. Kad neki međunarodni ugovor predviđa ustanovljenje konstitutivnih instrumenata poduzeća, ti instrumenti se moraju tumačiti u svjetlu predmeta i cilja tog međunarodnog ugovora.

2. Nacionalno pravo, određeno kao pomoćni pravni izvor, primijenit će se samo ukoliko tumačenje konstitutivnih instrumenata u svjetlu cilja i svrhe ne daje rješenje problema.

3. Nacionalno pravo, primjenljivo kao glavni ili pomoćni izvor, tumačit će se u skladu s metodama tumačenja koje su u upotrebi u tome pravu.

Član 7

U odnosima poduzeća s trećim osobama, ugovorne stranke mogu izabrati kao mjerodavno pravo ugovora jedno ili više unutrašnjih prava ili načela zajednička tim pravima, opća načela prava, načela koja se primjenjuju u međunarodnim ekonomskim odnosima, međunarodno pravo ili kombinaciju svih tih izvora prava.

Član 8

Ako se, na pitanja različita od onih uređenih u prethodnim odredbama, primjenljiva pravila međunarodnog privatnog prava jedne države odnose na osobno pravo poduzeća, to pravo će biti ono koje je izričito ili implicitno određeno u konstitutivnim instrumentima.

Prevela: Ana Sihtar,
asistent-istraživač